

Státní
veterinární
ústav
Jihlava

Národní program sledování rezistencí k antimikrobikům u veterinárně významných patogenů za rok 2025

Referenční laboratoř – antibiotické
centrum pro veterinární klinickou
praxi

Státní veterinární ústav Jihlava | Ranitřevská 93/20
Horní Kosov | 586 05 Jihlava | ČR | T: 567 143 111
E: info@svujihlava.cz

Státní
veterinární
správa

Státní veterinární správa | Slezská 100/7
120 00 Praha 2 | ČR | T: 227 010 111
E: epodatena@svscr.cz

Obsah

1. Úvod	2
2. Cíle programu	3
3. Metodika provádění programu	4
3.1 Odběr vzorků	5
3.2 Interpretace výsledků	7
4. Výsledky programu NAP pro rok 2025	9
4.1 Počet a zastoupení vybraných patogenů detekovaných v chovech skotu, prasat a hrabavé drůbeže v roce 2025	9
4.2 Procento rezistentních/citlivých kmenů	10
4.2.1 Procento rezistentních/citlivých kmenů z chovů skotu	10
4.2.2 Procento rezistentních/citlivých kmenů z chovů prasat	14
4.2.3 Procento rezistentních/citlivých kmenů z chovů hrabavé drůbeže	16
4.3 Fenotypové vlastnosti izolátů	19
4.3.1 Fenotypové vlastnosti izolátů z chovů skotu	19
4.3.2 Fenotypové vlastnosti izolátů z chovů prasat	24
4.3.3 Fenotypové vlastnosti izolátů z chovů hrabavé drůbeže	26
4.4 Rezistentní kmeny	29
4.4.1 <i>Staphylococcus aureus</i> - MRSA	30
4.4.2 Gramnegativní bakterie	31
4.4.2.1. Rezistence k cefotaximu	31
4.4.2.2. Rezistence ke kolistinu	33
4.5 Zastoupení rezistentních kmenů u veterinárně významných patogenů	33
5. Závěr	35
Poděkování	36
Zpracovali	36

1. Úvod

Ze statistik Ústavu pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv (ÚSKVBL) vyplývá, že celková spotřeba veterinárních léčiv u zvířat v ČR dlouhodobě klesá. Česká republika tak již v roce 2021 splňovala evropský cíl pro rok 2030 a ve srovnání s dalšími evropskými zeměmi zaujímá místo hluboko pod průměrem spotřeby veterinárních antibiotik. Zásadní podíl na tomto pozitivním vývoji má aktivní přístup chovatelů, veterinárních lékařů i státních institucí v této oblasti a dlouhodobá osvěta.

Státní veterinární správa (SVS) ve svých laboratořích (SVÚ Praha, SVÚ Jihlava, SVÚ Olomouc) už několik let provádí a podporuje program sledování rezistence k antimikrobiálním látkám (ATM). Nabízí veterinárním lékařům a chovatelům možnost využít stanovení citlivosti k ATM zdarma u vybraných veterinárně významných patogenů (VVP) skotu, prasat a hrabavé drůbeže. V roce 2025 SVS hradila nejen výše zmiňované stanovení citlivostí, ale poskytla finanční náhrady i na primokultivaci a typizaci těchto vybraných patogenů. Stejně tak bylo hrazené vyšetření i více stejných patogenů v rámci jednoho hospodářství. V případě vyšetření patogenů mléčné žlázy skotu bylo umožněno i plošné bakteriologické vyšetření mléka celého stáda.

Letos Vám už po desáté předkládáme zpracované výsledky citlivostí k ATM, které jsme získávali v průběhu celého roku 2025 v rámci Národního antibiotického programu. Jsou zde uvedeny sumarizované výsledky stanovení citlivostí vybraných patogenů a to ve formě grafů a tabulek s hodnotami MIC₅₀ a MIC₉₀. Dále jsou zde uvedeny výsledky došetřovaných podezřelých izolátů gramnegativních bakterií se zaměřením na průkaz širokospektrých beta-laktamáz (Extendend-Spectrum Beta – Lactamase, ve zkratce ESBL), beta-laktamáz typu AmpC a v neposlední řadě rezistence na methicilin u *Staphylococcus aureus* (MRSA). Průkaz rezistencí byl prováděn fenotypovými metodami, v případě došetřování rezistencí u *Staphylococcus aureus* i genotypovými metodami. V závěru zprávy jsou uvedeny zpracované výsledky šetření vzhledem k rezistencím patogenů na více druhů antibiotik současně (3 a více antibiotik).

2. Cíle programu

Cíle programu jsou nastaveny již od roku 2015 a jsou to tyto dílčí úkoly:

1. Sledovat rezistenci k antimikrobiálním látkám u veterinárně významných patogenů.
2. Sjednotit vyšetřovací metody testování citlivosti k antimikrobiálním látkám ve veterinárních diagnostických laboratořích.
3. Sjednotit spektrum použitých antimikrobiálních látek tak, aby výsledky byly využity nejen pro terapii v praxi, ale aby současně posloužily k monitorování různých typů rezistencí.
4. Sjednotit interpretační kritéria a to podle mezinárodně platných standardů.
5. Motivovat veterinární lékaře a chovatele k laboratornímu testování citlivosti k antibiotikům.
6. Poskytnout vyšší kvalitu výsledků vyšetření a jejich interpretace.
7. Umožnit přípravu doporučených postupů a v případě potřeby revidovat schémata dávkování (výše dávky, interval podání, celková délka podání) u registrovaných léčiv.
8. Archivovat izoláty a definovat typy jejich rezistence ve vztahu ke zdraví hospodářských zvířat a lidí.

3. Metodika provádění programu

Metodika provádění programu byla nastavena v roce 2015 a v následujícím textu ji uvádíme pro úplnost.

Program sledování rezistence k antimikrobiálním látkám (ATM) dává veterinárním lékařům a chovatelům možnost využít státem hrazené vyšetření citlivosti k ATM u vybraných veterinárně významných patogenů. Níže jsou vypsáni původci bakteriálních onemocnění, kteří byli vybráni pro potřeby programu ve spolupráci se zástupci chovatelů a jejich soukromých veterinárních lékařů.

Pro **skot** jsou vybrány dvě skupiny patogenů:

- původci respiračních a průjmových onemocnění
Mannheimia haemolytica, Pasteurella multocida, Escherichia coli, Histophilus somni
- původci mastitid
Streptococcus agalactiae, Streptococcus dysgalactiae, Streptococcus uberis, Staphylococcus aureus, Escherichia coli, Klebsiella spp., Raoultella spp.

Pro **prasata** jsou vybrány tyto patogeny:

Actinobacillus pleuropneumoniae, Pasteurella multocida, Escherichia coli, Streptococcus suis a *Staphylococcus hyicus*.

Pro **hrabavou drůbež** jsou vybrány tyto patogeny:

Escherichia coli (klinicky významné izoláty), *Pasteurella multocida, Enterobacter spp., Enterococcus spp.* a *Staphylococcus aureus*.

Tyto vybrané patogeny jsou izolovány ze vzorků, které zasílá soukromý veterinární lékař nebo chovatel při podezření na bakteriální onemocnění, které si vyžádá aplikaci ATM, do SVÚ v Praze, Jihlavě a Olomouci. V laboratoři je provedena kultivace a identifikace bakteriálního původce onemocnění. Pokud je v rámci tohoto vyšetření izolován veterinárně významný patogen zahrnutý do monitoringu antimikrobiální rezistence (AMR), je tento izolát dále vyšetřen na citlivost k ATM. Všechny zúčastněné laboratoře využívají jednotně ke stanovení minimální inhibiční koncentrace (MIC) diluční mikrometodu. Citlivost nebo rezistence patogena k jednotlivým ATM posuzují podle breakpointů citlivosti/rezistence v souladu s mezinárodně uznávanými metodikami CLSI, EUCAST, CA SFM ev. jiné. Spektrum použitých ATM pro každou skupinu patogenů bylo vybráno tak, aby byly výsledky testování využitelné v běžné klinické veterinární praxi a aby současně posloužily k monitorování různých typů rezistencí.

Náklady na **kultivaci, identifikaci a stanovení citlivosti u vybraných izolátů** podle předepsaných kritérií **hradí stát** prostřednictvím SVS.

3.1 Odběr vzorků

Velmi důležitý je správný postup při odběru a zasílání vzorků. Vzorky je třeba odebrat pokud možno z ještě neléčených zvířat na počátku onemocnění podle doporučení uvedeného v tabulkách č. 1 – 3 a zaslat je do SVÚ v Jihlavě, Praze nebo Olomouci.

Vzorky musí vždy doprovázet vyplněná objednávka laboratorního vyšetření. Je optimální použít objednávku laboratorního vyšetření vzor č. 1 dostupnou na webu SVS (viz: <https://www.svscr.cz/formulare-ke-stazeni/objednavky-laboratornich-vysetreni-metodika-kontroly-zdravi-zvirat-a-vakcinace/>) a vyplnit na ni všechny údaje včetně registračního čísla hospodářství. **Registrační číslo hospodářství** je důležité pro identifikaci vzorku při vyšetření v laboratoři a pro statistické zpracování výsledků, **bez uvedení registračního čísla hospodářství nemůže být vzorek zahrnut do tohoto monitoringu**. Výsledky vyšetření se vyhodnocují anonymně a nejsou vztaženy na jednotlivá hospodářství. V případě problému nebo nejasností souvisejících s odběrem a odesíláním vzorků lze využít konzultace s pracovníky laboratoří: MVDr. Tomáš Černý (cerny@svupraha.cz), MVDr. Pavla Matějková (matejkova@svujhlava.cz), doc. MVDr. Jan Bardoň, Ph.D., MBA (jbardon@svuol.cz).

Tabulka č. 1: Vzorky odebírané v chovech skotu v rámci programu sledování AMR

RESPIRAČNÍ ONEMOCNĚNÍ	PRŮJMOVÁ ONEMOCNĚNÍ	MASTITIDY
plíce – část, kde je rozhraní změněné a zdravé tkáně, velikost 10 x 10 cm, nepropustný obal, co nejrychleji doručit do laboratoře	trus, část podvázaného tenkého nebo tlustého střeva (v závislosti na rozsahu vyšetření a případně i virologické nebo jiná vyšetření), obsah střeva – nepropustný obal, uchovat v chladu, co nejdříve doručit do laboratoře	čerstvý vzorek 5 – 10 ml mléka do sterilní vzorkovnice (zkumavky), odběr provádět v rukavicích, po očištění struků, po oddojení prvních tří stříků do pomocné nádoby, vnitřní plochu víčka vzorkovnice (zkumavky) udržovat v čistotě, bez dotyku rukou, směrem k podlaze, při odběru nesmí dojít ke kontaminaci z prostředí, označit řádně zkumavku pořadovým číslem, identifikační číslo zvířete uvést do objednávky vyšetření; je možné zaslat čtvrtový, půlový nebo směsný vzorek ze všech struků, z akutních, chronických, subklinických případů mastitid
stěry z plic – ze změněné tkáně plic, trachey a bronchů, uložit do transportního media (např. Amies transportní médium s aktivním uhlím), uchovat při 5 – 25 °C, doporučuje se dopravit vzorek po odběru do 48 hodin do laboratoře	rektální výtěr – (např. Amies transportní médium s aktivním uhlím), uchovat při 5 – 25 °C, doporučuje se dopravit vzorek po odběru do 48 hodin do laboratoře	Lze použít i: Bakteriální kultury z faremní diagnostiky mastitid určené pro identifikaci bakteriálních původců mastitid a testování citlivosti – čerstvé a dobře narostlé kolonie, označené na misce s kulturačním médiem,
hluboký nasální výtěr – výtěr po odběru uložit do transportního media (např. Amies transportní médium s aktivním uhlím), uchovat při 5 – 25 °C, doporučuje se dopravit vzorek po odběru do 48 hodin do laboratoře		
kadáver (čerstvý) nebo celé plíce doručit chlazené, plíce ev.		

i mražené a co nejrychleji doručit do laboratoře		uchovávat při teplotách 2 – 8 °C a co nejdříve dopravit do laboratoře (nejpozději do 24 h)
jiné vzorky – např. BAL (bronchoalveolární laváže) nebo transtracheální laváže, stěry z mandlí, hemokultury a co nejrychleji doručit do laboratoře		

Tabulka č. 2: Vzorky odebírané v chovech prasat pro potřeby programu

RESPIRAČNÍ ONEMOCNĚNÍ	PRŮJMOVÁ ONEMOCNĚNÍ
plíce – část, kde je rozhraní změněné a zdravé tkáně, velikost 10 x 10 cm, nepropustný obal, co nejrychleji doručit do laboratoře	trus, část podvázaného tenkého nebo tlustého střeva (v závislosti na rozsahu vyšetření a případně i virologické nebo jiné vyšetření), obsah střeva - nepropustný obal, uchovat v chladu, co nejdříve doručit do laboratoře
stěry z plic – ze změněné tkáně plic, trachey a bronchů, uložit do transportního media (např. Amies transportní médium s aktivním uhlím), uchovat při 5 – 25 °C, doporučuje se dopravit vzorek po odběru do 24 hodin do laboratoře	
hluboký nasální výtěr – výtěr po odběru uložit do transportního media (např. Amies transportní médium s aktivním uhlím), uchovat při 5 – 25 °C, doporučuje se dopravit vzorek po odběru do 24 hodin do laboratoře	rektální výtěr – (např. Amies transportní médium s aktivním uhlím), uchovat při 5 - 25 °C, doporučuje se dopravit vzorek po odběru do 24 hodin do laboratoře
kadáver (čerstvý) nebo celé plíce doručit chlazené, plíce ev. i mražené a co nejrychleji doručit do laboratoře	kadáver – čerstvý doručit chlazený v trojitém obalu (1x savý, 2x nepropustný obal) co nejrychleji do laboratoře
jiné vzorky – např. bronchoalveolární laváže, (transtracheální laváže), stěry z mandlí, hemokultury - platí pravidla viz výše (po odběru doručit co nejrychleji do laboratoře)	

Tabulka č. 3: Vzorky odebírané v chovech hrabavé drůbeže pro potřeby programu

kadávery kuřat	dodat co nejrychleji do laboratoře, chlazené; odběr materiálu ke kultivaci provádí patolog podle patologického nálezu nebo podle instrukcí a anamnézy uvedených na žadance
stěry z orgánů	použít např. Amies transportní médium s aktivním uhlím, uchovat při 5 – 20 °C, dopravit vzorek po odběru do 48 hodin do laboratoře
trus, stěry z trusu	uchovat při 5 – 20 °C, dopravit vzorek po odběru do 48 hodin do laboratoře

3.2 Interpretace výsledků

Laboratoře interpretují výsledek vyšetření podle jednotně stanovených kritérií. Výsledky jsou interpretovány jako minimální inhibiční koncentrace (MIC) dané antimikrobiální látky pro určitou bakterii. Na protokolu o vyšetření zaslání vzorku je uveden jednak bakteriologický nález a jednak antibiogram. Ten obsahuje kvantitativní výsledek (MIC ATM v mg/l) a kvalitativní výsledek, který umožňuje rozlišit bakterie na citlivé a rezistentní (podle EUCAST), případně i na intermediárně citlivé (podle CLSI). Do které kategorie citlivosti vyšetřovaný izolát patří, je zadavateli vyšetření spolu s hodnotou MIC písemně sděleno standardně používaným označením C/I/R. U některých antimikrobiálních látek existuje zkřížená účinnost. To znamená, že výsledek testování platí i pro jiné látky z téže skupiny, např. výsledek u ampicilinu platí i pro amoxicilin nebo výsledek pro tetracyklin je možné interpretovat i pro chlortetracyklin, oxytetracyklin a v případě citlivosti i pro doxycyklin. Některé konkrétní molekuly ATM v sestavách nejsou v rámci ČR a Evropské unie pro zvířata či pro daný cílový druh nebo produkční kategorii (např. dojnice) vůbec registrovány a schváleny k použití. Ze sestavy antimikrobiálních látek na destičce, které je pevně dané, je nelze vyřadit, ale ve výsledcích vyšetření jsou o relevantnosti výsledku pro daný živočišný druh podrobné informace.

Testování některých ATM v sestavách je zdánlivě zbytečné, protože se ve veterinárním lékařství nepoužívají, ale v tomto projektu mají velký význam z pohledu ochrany zdraví lidí. Jedná se o např. testování cefotaximu, z důvodu potřeby detekce specifických typů rezistencí na beta-laktamová antimikrobika jako např. ESBL (Extended Spectrum Beta-Lactamases) a AmpC. Kmeny *Escherichia coli* jsou proto v rámci programu rovněž testovány také na rezistenci k cefotaximu, který není registrován k použití pro zvířata, ale jeho testování je prováděno v rámci programu pro potřeby detekce producentů širokospektrých beta-laktamáz (ESBL) nebo beta-laktamáz typu AmpC, které představují velké riziko z hlediska šíření rezistence u beta-laktamů včetně cefalosporinů.

V rámci programu sledování rezistencí jsou stafylokoky testovány i na citlivost k cefoxitinu a oxacilinu. Cílem je detekce methicilin rezistentních stafylokoků. Pokud je testovaný kmen methicilin rezistentní, je rezistentní na všechna beta-laktamová antibiotika registrovaná ve veterinární medicíně. Laboratoře SVÚ mají k dispozici zevrubnou analýzu interpretace jednotlivých druhů výsledků, spolu s pečlivě nastavenými instrukcemi, jak výsledky předat majitelům a chovatelům zvířat, jak jich lze nejlépe využít a čím mohou přispět ke zkvalitnění

antimikrobiální léčby z hlediska efektivity léčby a snížení spotřeby neúčelně používaných antimikrobiálních látek, což by se mělo příznivě odrazit i ve snížení finančních nákladů na léčbu.

Ke správné interpretaci výsledků doporučujeme sledovat aktuální informace o registrovaných veterinárních léčivých přípravcích (konkrétně ATM) na webových stránkách ÚSKVBL - (www.uskvbl.cz/cs/registrace-a-schvalovani/registrace-vlp/seznam-vlp/aktualne-registrovane-vlp).

4. Výsledky programu NAP pro rok 2025

4.1 Počet a zastoupení vybraných patogenů detekovaných v chovech skotu, prasat a hrabavé drůbeže v roce 2025

Patogeny uvedené ve zprávě jsou **vybrané Státní veterinární správou**, nejsou zde zahrnuty např. koaguláza negativními stafylokoky, aj. Počty a zastoupení patogenů u jednotlivých skupin zvířat jsou uvedeny v tabulce č. 4 – 7.

Tabulka č. 4: Počty a zastoupení vybraných patogenů v chovech skotu v roce 2025

PATOGEN	POČET KMENŮ	%
<i>Escherichia coli</i>	263	89,2
<i>Pasteurella multocida</i>	13	4,4
<i>Mannheimia haemolytica</i>	19	6,4
<i>Histophilus somni</i>	0	0,0
celkem	295	

Tabulka č. 5: Počty a zastoupení vybraných patogenů v chovech skotu z mastitid v roce 2025

PATOGEN	POČET KMENŮ	%
<i>Staphylococcus aureus</i>	117	10,5
<i>Streptococcus agalactiae</i>	18	1,6
<i>Streptococcus dysgalactiae</i>	83	7,4
<i>Streptococcus uberis</i>	637	57,1
<i>Escherichia coli</i>	146	13,1
<i>Klebsiella pneumoniae</i>	64	5,7
<i>Klebsiella oxytoca</i>	35	3,1
<i>Raoultella</i> spp.	15	1,3
celkem	1115	

Tabulka č. 6: Počty a zastoupení vybraných patogenů v chovech prasat v roce 2025

PATOGEN	POČET KMENŮ	%
<i>Actinobacillus pleuropneumoniae</i>	0	0
<i>Escherichia coli</i>	105	93,8
<i>Pasteurella multocida</i>	1	0,9
<i>Streptococcus suis</i>	0	0
<i>Staphylococcus hyicus</i>	6	5,4
celkem	112	

Tabulka č. 7: Počty a zastoupení vybraných patogenů v chovech **hrabavé drůbeže** v roce 2025

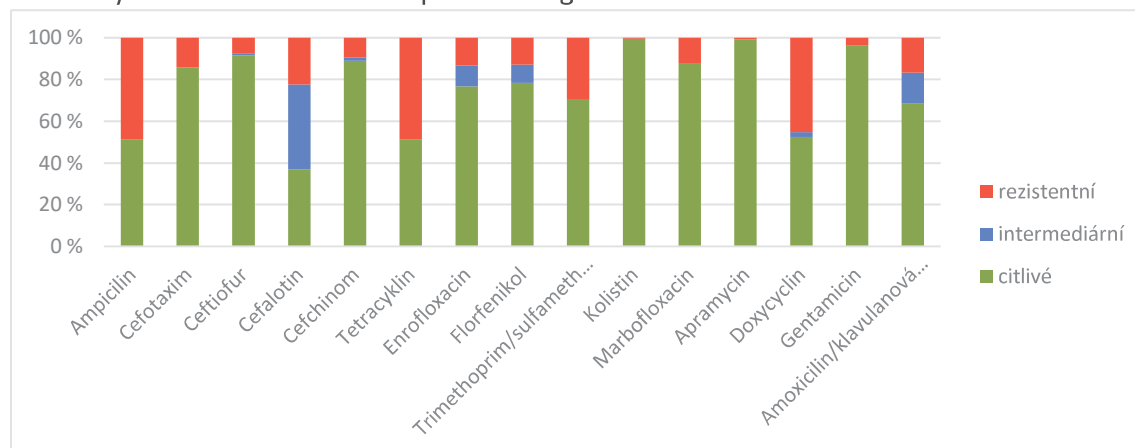
PATOGEN	POČET KMENŮ	%
<i>Escherichia coli</i>	93	45,8
<i>Enterococcus</i> spp.	102	50,2
<i>Enterobacter</i> spp.	0	0
<i>Pasteurella multocida</i>	1	0,5
<i>Staphylococcus aureus</i>	7	3,4
celkem	203	

4.2 Procento rezistentních/citlivých kmenů

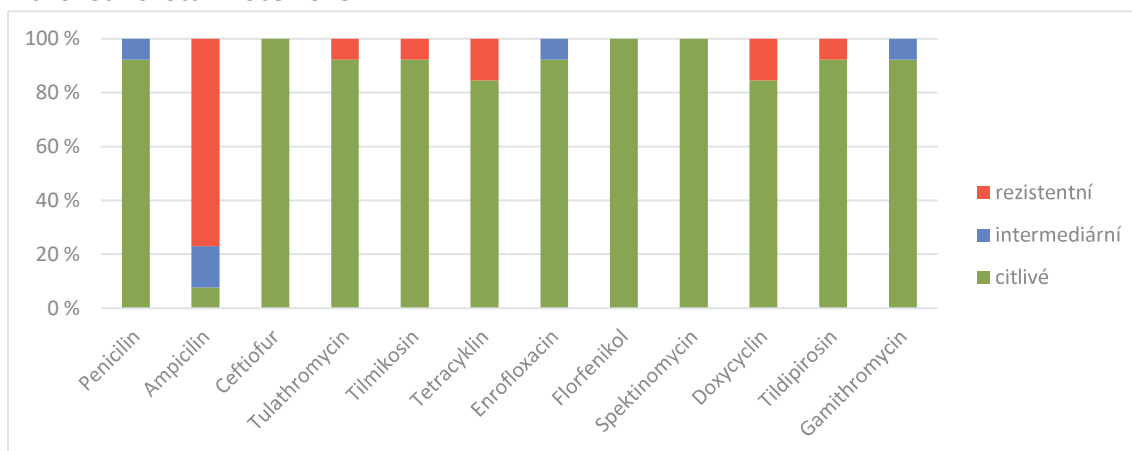
4.2.1 Procento rezistentních/citlivých kmenů z chovů skotu

Zastoupení rezistentních, intermediárních a citlivých izolátů jednotlivých původců detekovaných v chovech skotu je znázorněno v grafech č. 1 – 11.

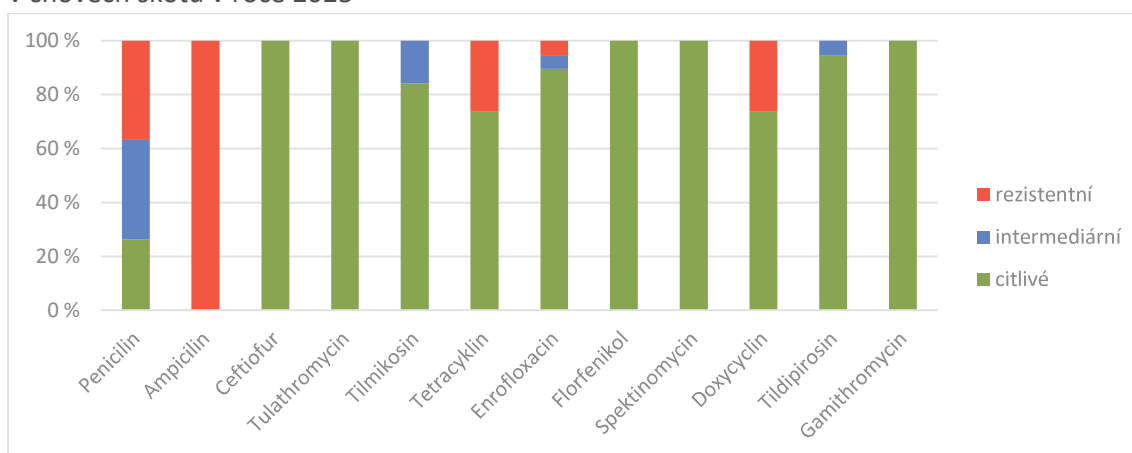
Graf č. 1: Zastoupení rezistentních, intermediárních a citlivých kmenů *Escherichia coli* izolovaných v chovech skotu z respiračních a gastrointestinálních onemocnění v roce 2025

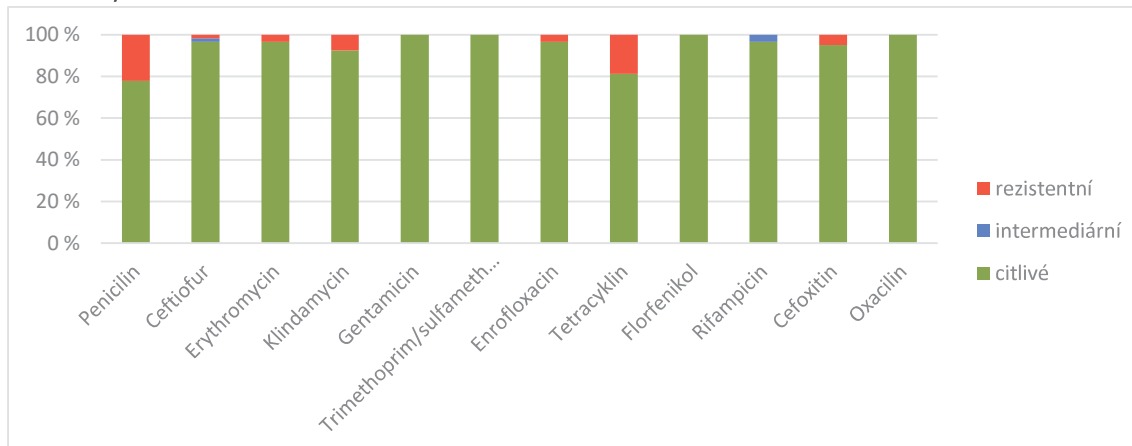
Graf č. 2: Zastoupení rezistentních a citlivých kmenů *Pasteurella multocida* izolovaných v chovech skotu v roce 2025

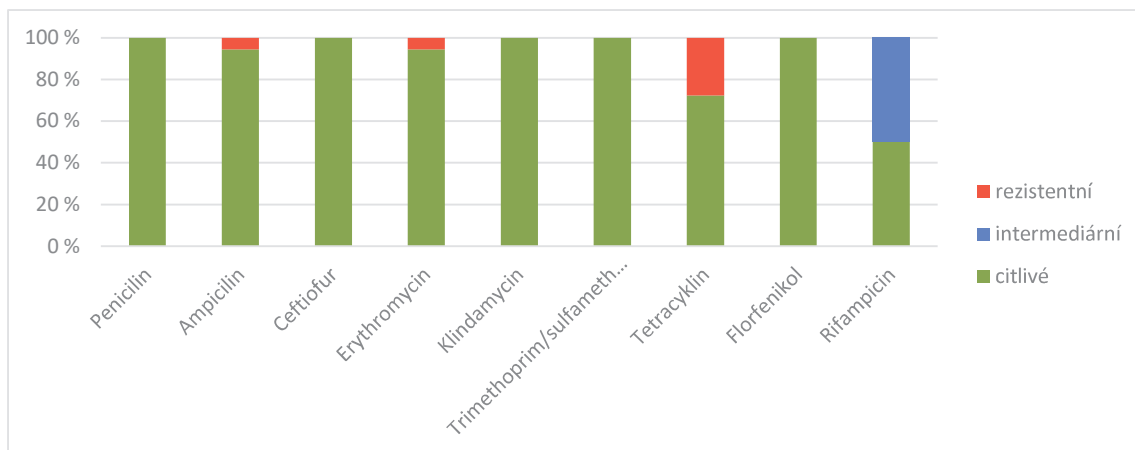
Graf č. 3: Zastoupení rezistentních a citlivých kmenů *Mannheimia haemolytica* izolovaných v chovech skotu v roce 2025

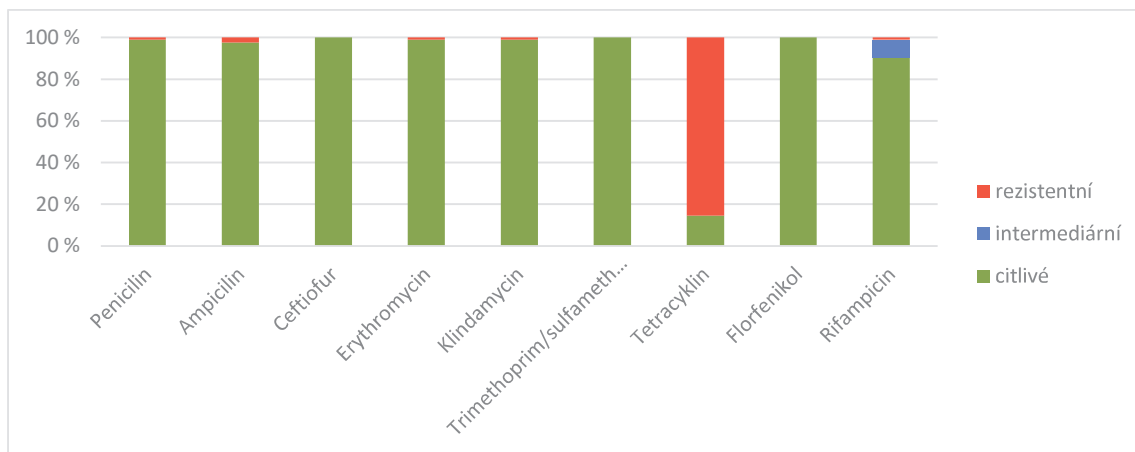
Graf č. 4: Zastoupení rezistentních, intermediárních a citlivých kmenů *Staphylococcus aureus* izolovaných v chovech skotu z mastitid v roce 2025

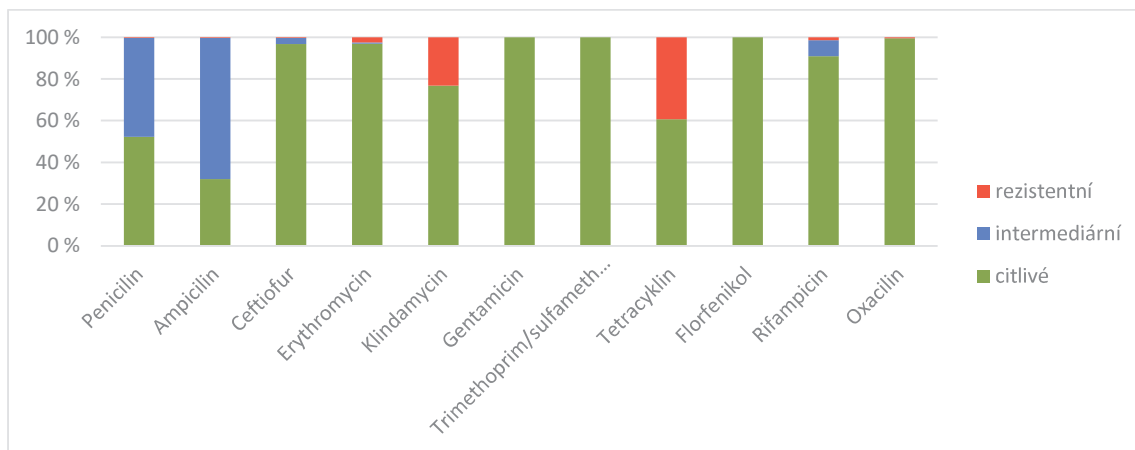
Graf č. 5: Zastoupení rezistentních a citlivých kmenů *Streptococcus agalactiae* izolovaných v chovech skotu z mastitid v roce 2025

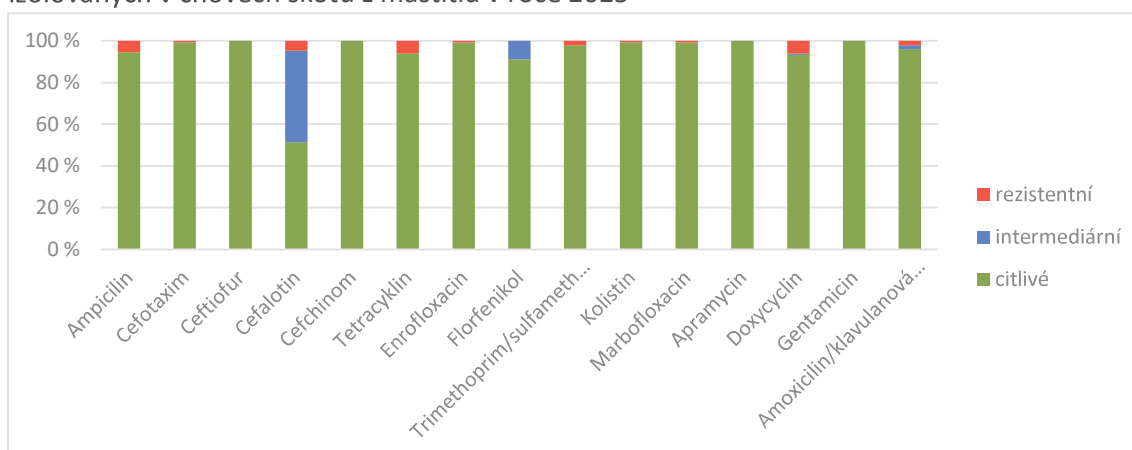
Graf č. 6: Zastoupení rezistentních a citlivých kmenů *Streptococcus dysgalactiae* izolovaných v chovech skotu z mastitid v roce 2025

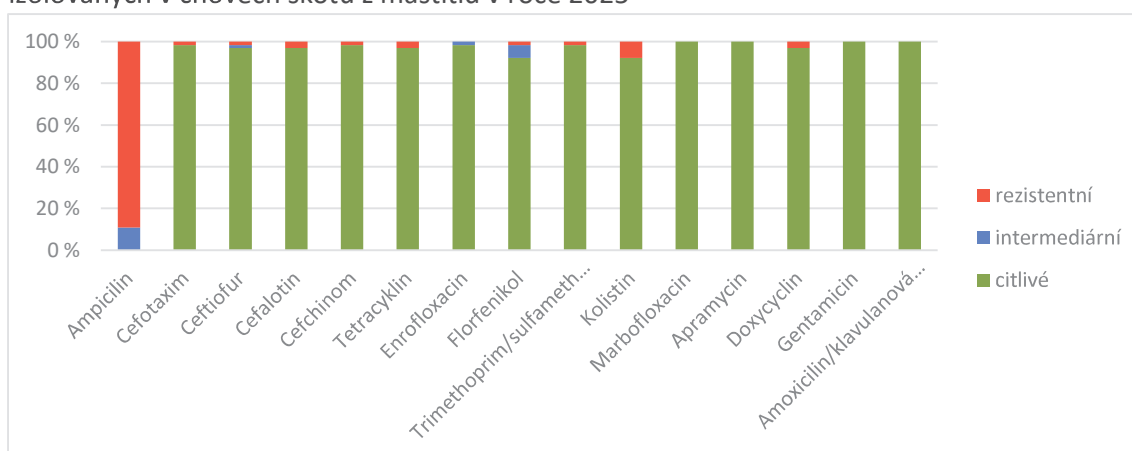
Graf č. 7: Zastoupení rezistentních a citlivých kmenů *Streptococcus uberis* izolovaných v chovech skotu z mastitid v roce 2025

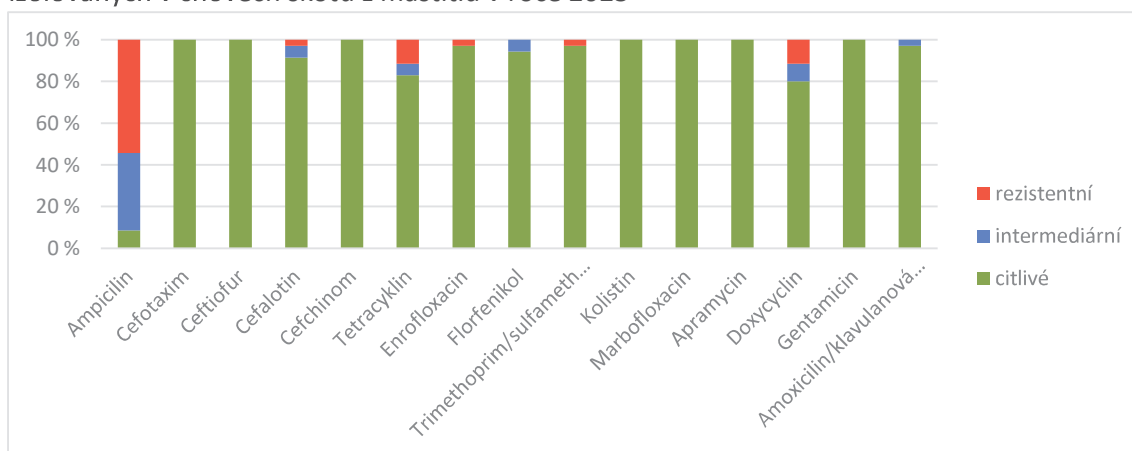
Graf č. 8: Zastoupení rezistentních, intermediárních a citlivých kmenů *Escherichia coli* izolovaných v chovech skotu z mastitid v roce 2025

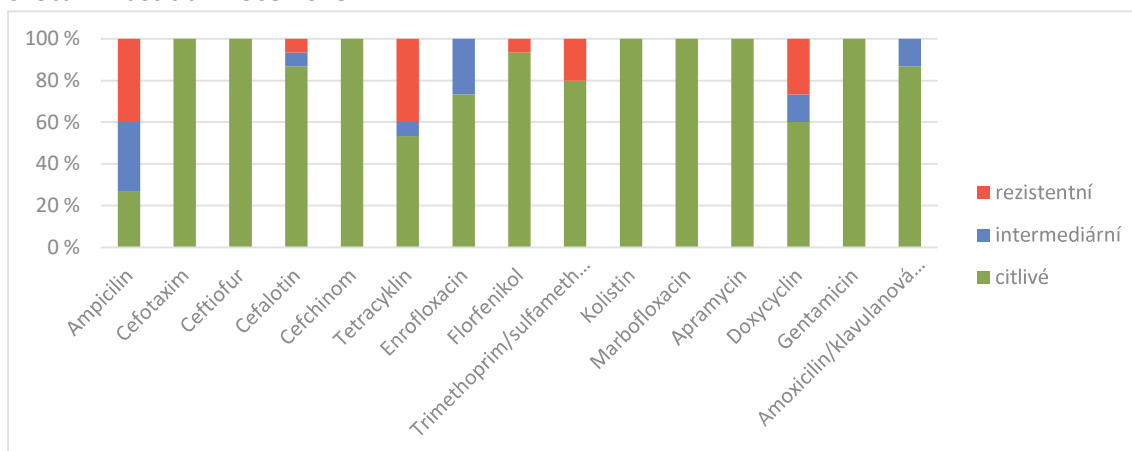
Graf č. 9: Zastoupení rezistentních, intermediárních a citlivých kmenů *Klebsiella pneumoniae* izolovaných v chovech skotu z mastitid v roce 2025

Graf č. 10: Zastoupení rezistentních, intermediárních a citlivých kmenů *Klebsiella oxytoca* izolovaných v chovech skotu z mastitid v roce 2025

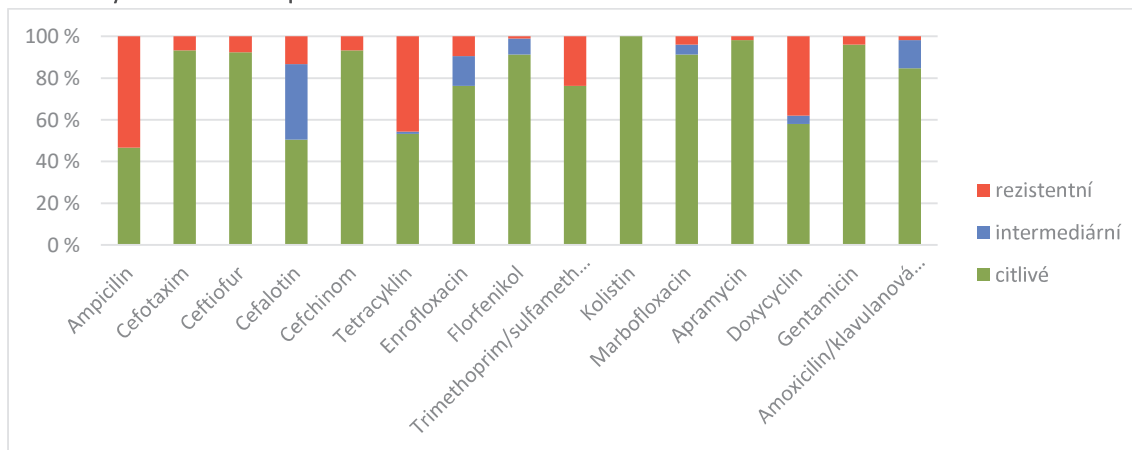
Graf č. 11: Zastoupení rezistentních a citlivých kmenů *Raoultella* spp. izolovaných v chovech skotu z mastitid v roce 2025

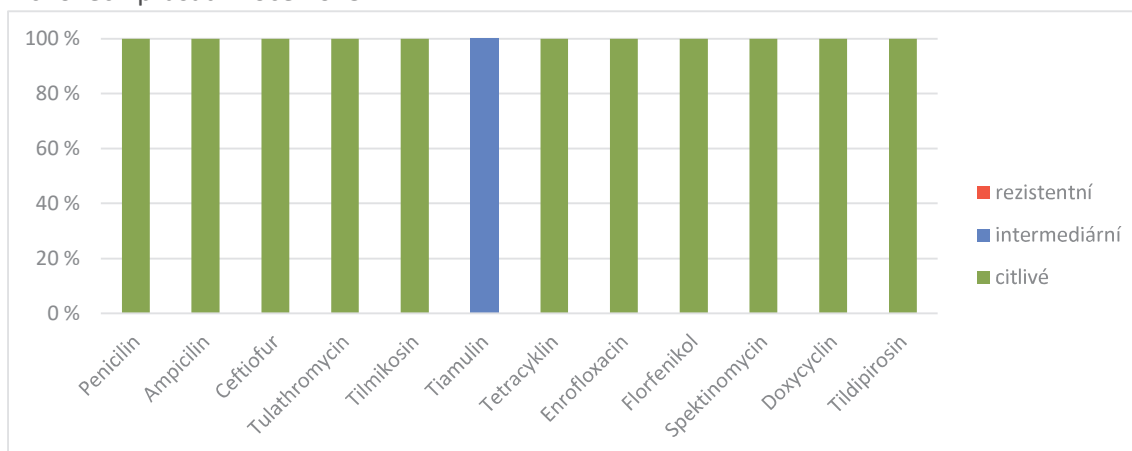
4.2.2 Procento rezistentních/citlivých kmenů z chovů prasat

Zastoupení rezistentních, intermediárních a citlivých izolátů jednotlivých původců detekovaných v chovech prasat je znázorněno v grafech č. 12 – 14.

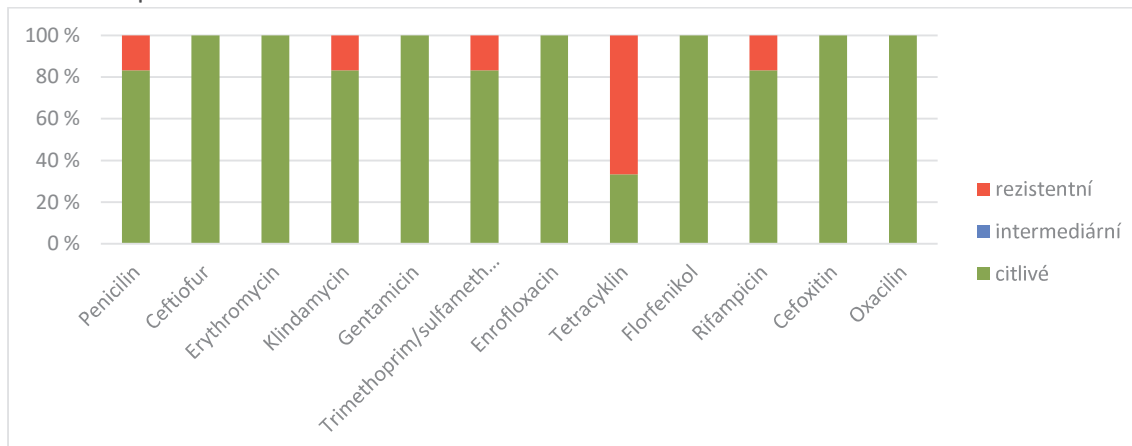
Graf č. 12: Zastoupení rezistentních, intermediárních a citlivých kmenů *Escherichia coli* izolovaných v chovech prasat v roce 2025

Graf č. 13: Zastoupení rezistentních a citlivých kmenů *Pasteurella multocida* izolovaných v chovech prasat v roce 2025

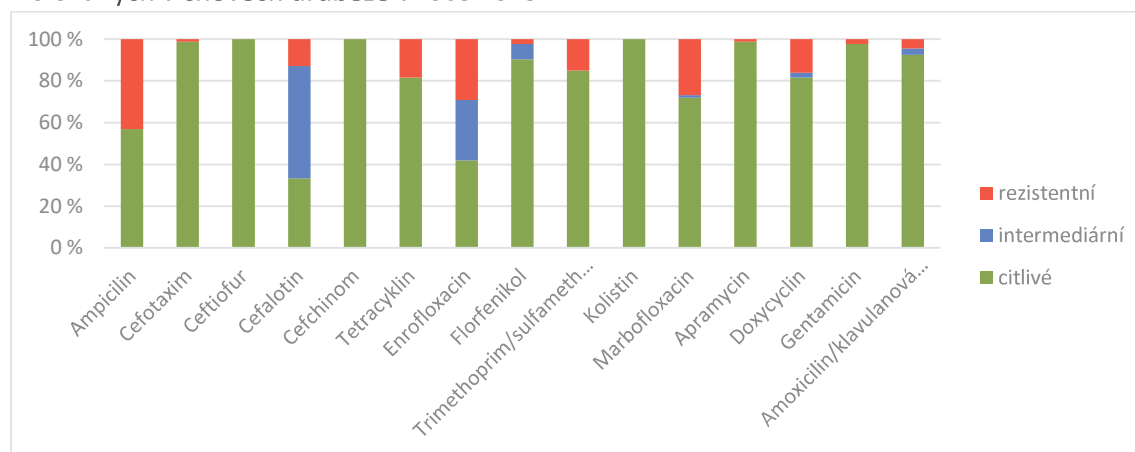
Graf č. 14: Zastoupení rezistentních a citlivých kmenů *Staphylococcus hyicus* izolovaných v chovech prasat v roce 2025

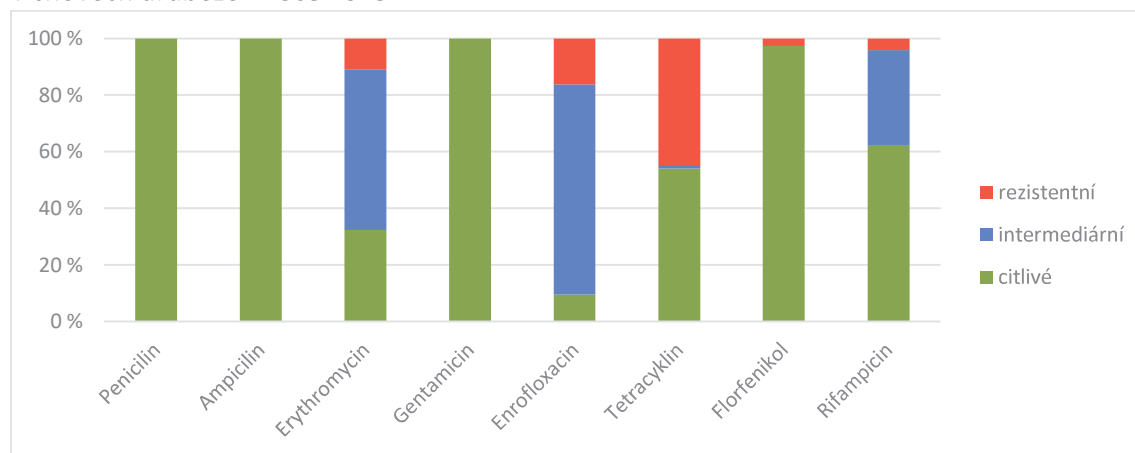
4.2.3 Procento rezistentních/citlivých kmenů z chovů hrabavé drůbeže

Zastoupení rezistentních, intermediárních a citlivých izolátů jednotlivých původců detekovaných v chovech hrabavé drůbeže je znázorněno v grafech č. 15 – 21.

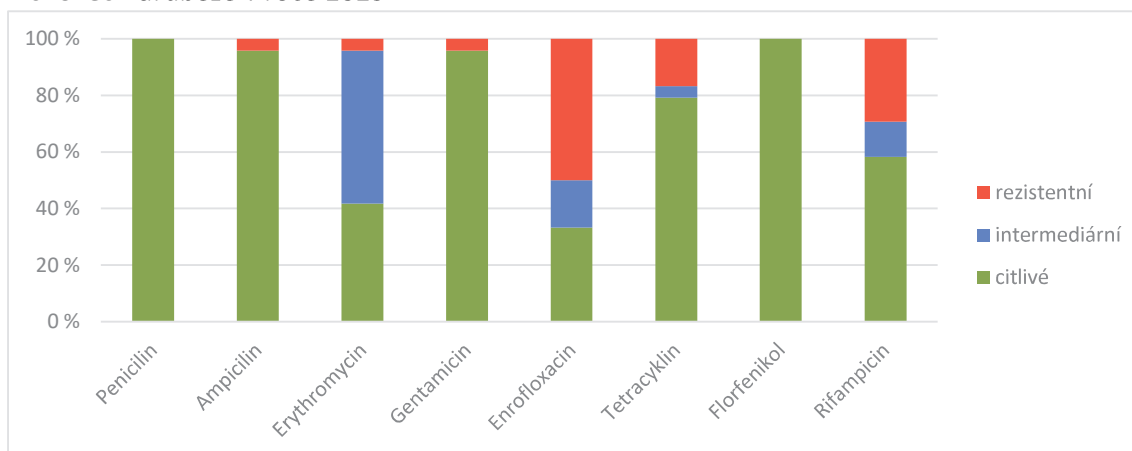
Graf č. 15: Zastoupení rezistentních, intermediárních a citlivých kmenů *Escherichia coli* izolovaných v chovech drůbeže v roce 2025

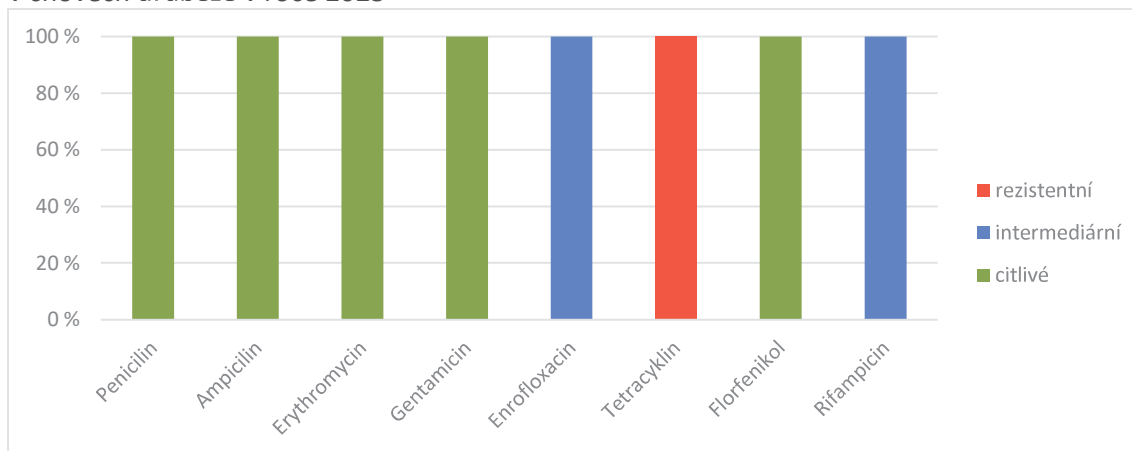
Graf č. 16: Zastoupení rezistentních a citlivých kmenů *Enterococcus faecalis* izolovaných v chovech drůbeže v roce 2025

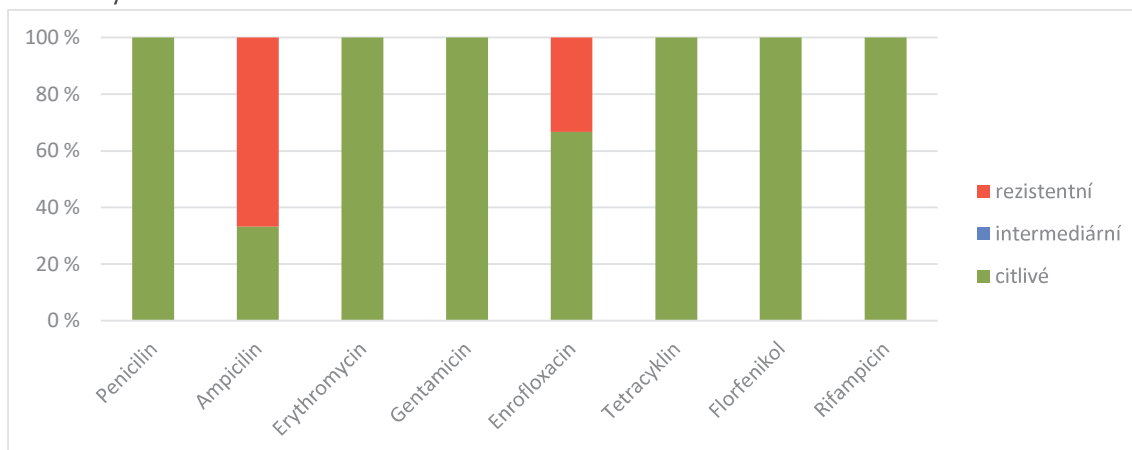
Graf č. 17: Zastoupení rezistentních a citlivých kmenů *Enterococcus faecium* izolovaných v chovech drůbeže v roce 2025

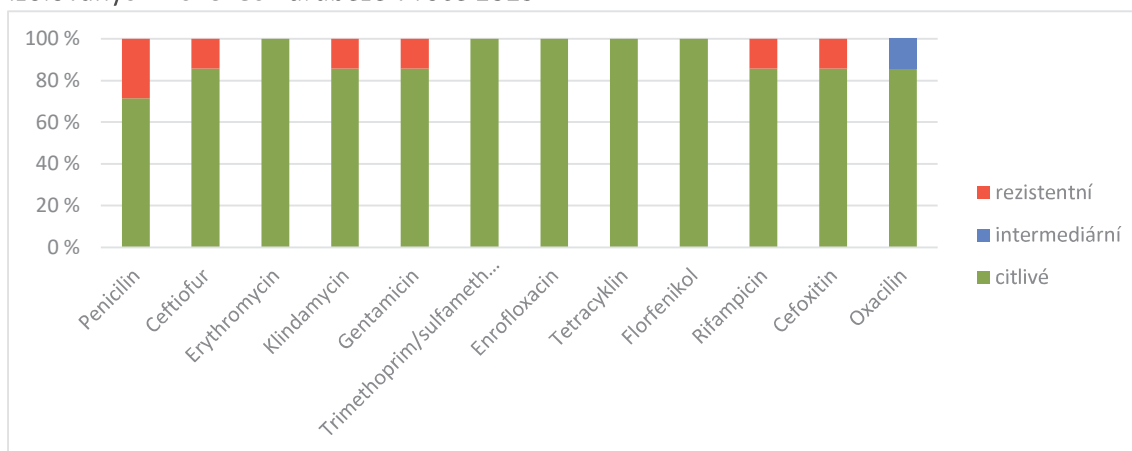
Graf č. 18: Zastoupení rezistentních a citlivých kmenů *Enterococcus gallinarum* izolovaných v chovech drůbeže v roce 2025

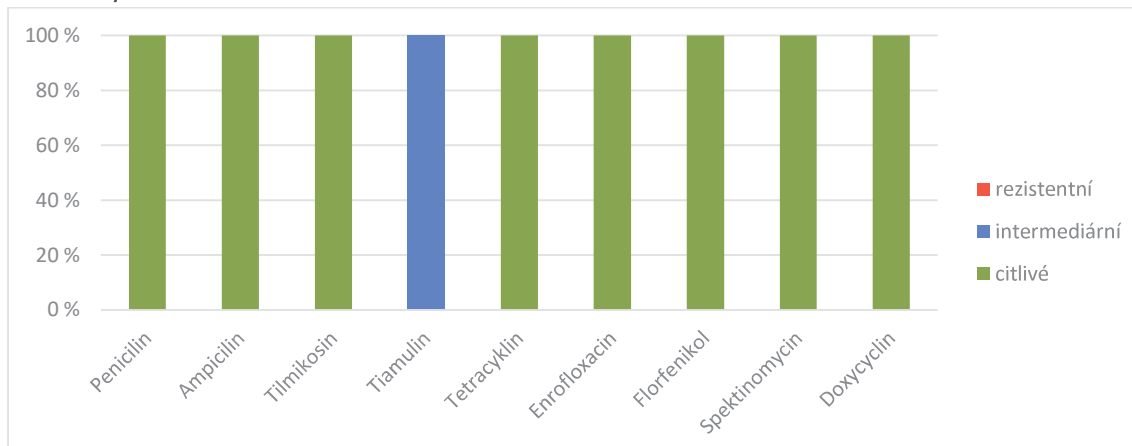
Graf č. 19: Zastoupení rezistentních, intermediárních a citlivých kmenů *Enterococcus hirae* izolovaných v chovech drůbeže v roce 2025

Graf č. 20: Zastoupení rezistentních, intermediárních a citlivých kmenů *Staphylococcus aureus* izolovaných v chovech drůbeže v roce 2025

Graf č. 21: Zastoupení rezistentních, intermediárních a citlivých kmenů *Pasteurella multocida* izolovaných v chovech drůbeže v roce 2025

4.3 Fenotypové vlastnosti izolátů

4.3.1 Fenotypové vlastnosti izolátů z chovů skotu

Výsledky fenotypových vlastností izolátů z chovů skotu jsou uvedeny v tabulkách č. 8 – 18.

Tabulka č. 8: Výsledky fenotypových vlastností izolátů *Escherichia coli* v roce 2025

ANTIMIKROBIKUM	počet izolátů	MIC ⁵⁰ mg/L	MIC ⁹⁰ mg/L	C (%)	I (%)	R (%)
Ampicilin	263	8	>64	51,3	0	48,7
Cefotaxim	263	<=0,125	2	85,9	-	14,1
Ceftiofur	263	1	2	91,6	0,8	7,6
Cefalotin	263	16	>32	36,9	40,7	22,4
Cefchinom	263	<=1	4	89	1,5	9,5
Tetracyklin	263	2	>64	51,3	0	48,7
Enrofloxacin	263	<=0,03	>4	76,8	9,9	13,3
Florfenikol	263	8	>128	78,3	8,8	12,9
Trimethoprim/sulfamethoxazol	263	<=0,25	>32	70,3	-	29,7
Kolistin	263	<=1	<=1	99,6	-	0,4
Marbofloxacin	263	<=0,5	>4	87,8	0	12,2
Apramycin	263	<=8	<=8	99,2	-	0,8
Doxycyclin	263	4	>16	52,5	2,3	45,2
Gentamicin	263	<=0,5	2	96,2	0,4	3,4
Amoxicilin/klavulanová kyselina	263	4	32	68,4	14,9	16,7

Tabulka č. 9: Výsledky fenotypových vlastností izolátů *Pasteurella multocida* v roce 2025

ANTIMIKROBIKUM	počet izolátů	MIC ⁵⁰ mg/L	MIC ⁹⁰ mg/L	C (%)	I (%)	R (%)
Penicilin	13	0,125	0,25	92,3	7,7	0
Ampicilin	13	0,25	0,5	7,7	15,4	76,9
Ceftiofur	13	<=0,125	<=0,125	100	0	0
Tulathromycin	13	<=1	<=1	92,3	0	7,7
Tilmikosin	13	4	8	92,3	0	7,7
Tiamulin	13	8	16	nehodnoceno		
Tetracyklin	13	1	8	84,6	0	15,4
Enrofloxacin	13	<=0,06	<=0,06	92,3	7,7	0
Florfenikol	13	0,5	1	100	0	0
Spektinomycin	13	<=16	<=16	100	0	0
Doxycyclin	13	<=0,5	2	84,6	-	15,4
Tildipirosin	13	<=0,5	2	92,3	0	7,7
Gamithromycin	13	0,25	0,5	92,3	7,7	0

Tabulka č. 10: Výsledky fenotypových vlastností izolátů *Mannheimia haemolytica* v roce 2025

ANTIMIKROBIKUM	počet izolátů	MIC ⁵⁰ mg/L	MIC ⁹⁰ mg/L	C (%)	I (%)	R (%)
Penicilin	19	0,5	>8	26,3	36,9	36,8
Ampicilin	19	1	>4	0	0	100
Ceftiofur	19	<=0,125	<=0,125	100	0	0
Tulathromycin	19	4	16	100	0	0
Tilmikosin	19	8	16	84,2	15,8	0
Tiamulin	19	16	32	nehodnoceno		
Tetracyklin	19	<=0,5	16	73,7	0	26,3
Enrofloxacin	19	<=0,06	0,5	89,5	5,2	5,3
Florfenikol	19	1	1	100	0	0
Spektinomycin	19	32	32	100	0	0
Doxycyclin	19	<=0,5	2	73,7	-	26,3
Tildipirosin	19	2	4	94,7	5,3	0
Gamithromycin	19	0,5	1	100	0	-

Tabulka č. 11: Výsledky fenotypových vlastností izolátů *Staphylococcus aureus* – mastitidy v roce 2025

ANTIMIKROBIKUM	počet izolátů	MIC ⁵⁰ mg/L	MIC ⁹⁰ mg/L	C (%)	I (%)	R (%)
Penicilin	117	<=0,06	1	77,8	-	22,2
Ampicilin	117	0,5	4	nehodnoceno		
Ceftiofur	117	1	2	96,6	1,7	1,7
Erythromycin	117	<=0,125	0,25	96,6	0	3,4
Klindamycin	117	<=0,125	0,25	92,3	-	7,7
Gentamicin	117	<=0,25	0,5	100	-	0
Trimethoprim/sulfamethoxazol	117	0,06	0,06	100	-	0
Enrofloxacin	117	0,125	0,125	96,6	-	3,4
Tetracyklin	117	<=0,25	32	81,2	-	18,8
Florfenikol	117	2	4	100	-	0
Rifampicin	117	<=0,03	<=0,03	96,6	3,4	0
Cefoxitin	117	<=4	<=4	94,9	-	5,1
Oxacilin	117	<=0,25	1	100	-	0

Tabulka č. 12: Výsledky fenotypových vlastností izolátů *Streptococcus agalactiae* – mastitidy v roce 2025

ANTIMIKROBIKUM	počet izolátů	MIC ⁵⁰ mg/L	MIC ⁹⁰ mg/L	C (%)	I (%)	R (%)
Penicilin	18	<=0,06	0,125	100	-	0
Ampicilin	18	0,25	0,25	94,4	-	5,6
Ceftiofur	18	<=0,25	<=0,25	100	0	0
Erythromycin	18	<=0,125	<=0,125	94,4	0	5,6
Klindamycin	18	<=0,125	<=0,125	100	0	0
Gentamicin	18	128	128	nehodnoceno		
Trimethoprim/sulfamethoxazol	18	0,06	0,125	100	0	0
Enrofloxacin	18	1	2	nehodnoceno		
Tetracyklin	18	<=0,25	32	72,2	-	27,8
Florfenikol	18	2	2	100	-	0
Rifampicin	18	0,06	0,125	50	50	0
Cefoxitin	18	<=4	<=4	nehodnoceno		
Oxacilin	18	<=0,25	1	nehodnoceno		

Tabulka č. 13: Výsledky fenotypových vlastností izolátů *Streptococcus dysgalactiae* – mastitidy v roce 2025

ANTIMIKROBIKUM	počet izolátů	MIC ⁵⁰ mg/L	MIC ⁹⁰ mg/L	C (%)	I (%)	R (%)
Penicilin	83	<=0,06	<=0,06	98,8	-	1,2
Ampicilin	83	<=0,125	0,25	97,6	-	2,4
Ceftiofur	83	<=0,25	<=0,25	100	0	0
Erythromycin	83	<=0,125	<=0,125	98,8	0	1,2
Klindamycin	83	<=0,125	<=0,125	98,8	0	1,2
Gentamicin	83	4	8	nehodnoceno		
Trimethoprim/sulfamethoxazol	83	0,06	0,125	100	0	0
Enrofloxacin	83	0,5	0,5	nehodnoceno		
Tetracyklin	83	8	>32	14,5	-	85,5
Florfenikol	83	2	4	100	-	0
Rifampicin	83	0,06	0,06	90,4	8,4	1,2
Cefoxitin	83	<=4	<=4	nehodnoceno		
Oxacilin	83	<=0,25	<=0,25	nehodnoceno		

Tabulka č. 14: Výsledky fenotypových vlastností izolátů *Streptococcus uberis* – mastitidy v roce 2025

ANTIMIKROBIKUM	počet izolátů	MIC ⁵⁰ mg/L	MIC ⁹⁰ mg/L	C (%)	I (%)	R (%)
Penicilin	637	0,125	0,25	52,3	47,4	0,3
Ampicilin	637	0,5	1	32	67,7	0,3
Ceftiofur	637	1	2	96,7	3,1	0,2
Erythromycin	637	<=0,125	<=0,125	96,9	0,7	2,4
Klindamycin	637	<=0,125	8	76,8	0	23,2
Gentamicin	637	<=128	128	100	-	0
Trimethoprim/sulfamethoxazol	637	<=0,03	0,06	100	0	0
Enrofloxacin	637	0,5	0,5	nehodnoceno		
Tetracyklin	637	<=0,25	>32	60,8	0	39,2
Florfenikol	637	2	4	100	-	0
Rifampicin	637	0,125	0,125	90,9	7,7	1,4
Cefoxitin	637	<=4	<=4	nehodnoceno		
Oxacilin	637	1	1	99,4	-	0,6

Tabulka č. 15: Výsledky fenotypových vlastností izolátů *Escherichia coli* – mastitidy v roce 2025

ANTIMIKROBIKUM	počet izolátů	MIC ⁵⁰ mg/L	MIC ⁹⁰ mg/L	C (%)	I (%)	R (%)
Ampicilin	146	4	4	94,5	0	5,5
Cefotaxim	146	<=0,125	<=0,125	99,3	-	0,7
Ceftiofur	146	0,5	1	100	0	0
Cefalotin	146	8	16	51,4	43,8	4,8
Cefchinom	146	<=1	<=1	100	0	0
Tetracyklin	146	1	2	93,8	0	6,2
Enrofloxacin	146	<=0,03	0,06	99,3	0	0,7
Florfenikol	146	8	8	91,1	8,9	0
Trimethoprim/sulfamethoxazol	146	<=0,25	<=0,25	97,9	-	2,1
Kolistin	146	<=1	<=1	99,3	-	0,7
Marbofloxacin	146	<=0,5	<=0,5	99,3	0	0,7
Apramycin	146	<=8	<=8	100	-	0
Doxycyclin	146	<=2	<=2	93,2	0,6	6,2
Gentamicin	146	<=0,5	2	100	0	0
Amoxicilin/klavulanová kyselina	146	4	4	95,9	2	2,1

Tabulka č. 16: Výsledky fenotypových vlastností izolátů *Klebsiella pneumoniae* – mastitidy v roce 2025

ANTIMIKROBIKUM	počet izolátů	MIC ⁵⁰ mg/L	MIC ⁹⁰ mg/L	C (%)	I (%)	R (%)
Ampicilin	64	32	64	0	10,9	89,1
Cefotaxim	64	<=0,125	<=0,125	98,4	-	1,6
Ceftiofur	64	1	2	96,9	1,5	1,6
Cefalotin	64	<=4	8	96,9	0	3,1
Cefchinom	64	<=1	<=1	98,4	0	1,6
Tetracyklin	64	1	2	96,9	0	3,1
Enrofloxacin	64	0,06	0,125	98,4	1,6	0
Florfenikol	64	8	8	92,2	6,2	1,6
Trimethoprim/sulfamethoxazol	64	<=0,25	<=0,25	98,4	-	1,6
Kolistin	64	<=1	<=2	98,4	-	1,6
Marbofloxacin	64	<=0,5	<=0,5	100	0	0
Apramycin	64	<=8	<=8	100	-	0
Doxycyclin	64	<=2	<=2	96,9	0	3,1
Gentamicin	64	<=0,5	<=0,5	100	0	0
Amoxicilin/klavulanová kyselina	64	2	8	100	0	0

Tabulka č. 17: Výsledky fenotypových vlastností izolátů *Klebsiella oxytoca* – mastitidy v roce 2025

ANTIMIKROBIKUM	počet izolátů	MIC ⁵⁰ mg/L	MIC ⁹⁰ mg/L	C (%)	I (%)	R (%)
Ampicilin	35	32	64	8,6	37,1	54,3
Cefotaxim	35	<=0,125	<=0,125	100	-	0
Ceftiofur	35	1	2	100	0	0
Cefalotin	35	<=4	8	91,4	5,7	2,9
Cefchinom	35	<=1	<=1	100	0	0
Tetracyklin	35	<=0,5	>64	82,9	5,7	11,4
Enrofloxacin	35	0,06	0,06	97,1	0	2,9
Florfenikol	35	2	8	94,3	5,7	0
Trimethoprim/sulfamethoxazol	35	<=0,25	<=0,25	97,1	-	2,9
Kolistin	35	<=1	<=1	100	-	0
Marbofloxacin	35	<=0,5	<=0,5	100	0	0
Apramycin	35	<=8	<=8	100	-	0
Doxycyclin	35	<=2	16	80	8,6	11,4
Gentamicin	35	<=0,5	<=0,5	100	0	0
Amoxicilin/klavulanová kyselina	35	2	4	97,1	2,9	0

Tabulka č. 18: Výsledky fenotypových vlastností izolátů *Raoultella* spp. – mastitidy v roce 2025

ANTIMIKROBIKUM	počet izolátů	MIC ⁵⁰ mg/L	MIC ⁹⁰ mg/L	C (%)	I (%)	R (%)
Ampicilin	15	16	>64	26,7	33,3	40
Cefotaxim	15	<=0,125	<=0,125	100	-	0
Ceftiofur	15	1	2	100	0	0
Cefalotin	15	<=4	16	86,7	6,6	6,7
Cefchinom	15	<=1	<=1	100	0	0
Tetracyklin	15	2	>64	53,3	6,7	40
Enrofloxacin	15	<=0,03	0,5	73,3	26,7	0
Florfenikol	15	4	8	93,3	0	6,7
Trimethoprim/sulfamethoxazol	15	<=0,25	>32	80	-	20
Kolistin	15	<=1	<=1	100	-	0
Marbofloxacin	15	<=0,5	<=0,5	100	0	0
Apramycin	15	<=8	<=8	100	-	0
Doxycyclin	15	<=2	>16	60	13,3	26,7
Gentamicin	15	<=0,5	<=0,5	100	0	0
Amoxicilin/klavulanová kyselina	15	2	16	86,7	13,3	0

4.3.2 Fenotypové vlastnosti izolátů z chovů prasat

Výsledky fenotypových vlastností izolátů z chovů prasat jsou uvedeny v tabulkách č. 19 – 21.

Tabulka č. 19: Výsledky fenotypových vlastností izolátů *Escherichia coli* v roce 2025

ANTIMIKROBIKUM	počet izolátů	MIC ⁵⁰ mg/L	MIC ⁹⁰ mg/L	C (%)	I (%)	R (%)
Ampicilin	105	>64	>64	46,7	0	53,3
Cefotaxim	105	<=0,125	<=0,125	93,3	-	6,7
Ceftiofur	105	0,5	1	92,4	0	7,6
Cefalotin	105	8	32	50,5	36,2	13,3
Cefchinom	105	<=1	<=1	93,3	0	6,7
Tetracyklin	105	1	>64	53,3	1	45,7
Enrofloxacin	105	<=0,03	1	76,2	14,3	9,5
Florfenikol	105	8	8	91,4	7,6	1
Trimethoprim/sulfamethoxazol	105	<=0,25	>32	76,2	-	23,8
Kolistin	105	<=1	<=1	100	-	0
Marbofloxacin	105	<=0,5	1	91,4	4,8	3,8
Apramycin	105	<=8	16	98,1	-	1,9
Doxycyclin	105	<=2	>16	58,1	3,8	38,1
Gentamicin	105	<=0,5	2	96,2	0	3,8
Amoxicilin/klavulanová kyselina	105	8	16	84,8	13,3	1,9

Tabulka č. 20: Výsledky fenotypových vlastností izolátů *Pasteurella multocida* v roce 2025

ANTIMIKROBIKUM	počet izolátů	MIC ⁵⁰ mg/L	MIC ⁹⁰ mg/L	C (%)	I (%)	R (%)
Penicilin	1	0,06	0,06	100	0	0
Ampicilin	1	0,03	0,03	100	0	0
Ceftiofur	1	0,5	0,5	100	0	0
Tulathromycin	1	8	8	100	0	0
Tilmikosin	1	4	4	100	-	0
Tiamulin	1	16	16	0	100	0
Tetracyklin	1	<=0,5	<=0,5	100	0	0
Enrofloxacin	1	0,125	0,125	100	0	0
Florfenikol	1	0,5	0,5	100	0	0
Spektinomycin	1	32	32	100	0	0
Doxycyclin	1	<=0,5	<=0,5	100	-	0
Tildipirosin	1	1	1	100	-	0
Gamithromycin	1	0,25	0,25	nehodnoceno		

*vzhledem jen k jednomu testovanému kmeni nejsou výsledky dostatečně reprezentativní

Tabulka č. 21: Výsledky fenotypových vlastností izolátů *Staphylococcus hyicus* v roce 2025

ANTIMIKROBIKUM	počet izolátů	MIC ⁵⁰ mg/L	MIC ⁹⁰ mg/L	C (%)	I (%)	R (%)
Penicilin	6	<=0,06	0,5	83,3	-	16,7
Ampicilin	6	<=0,125	1	nehodnoceno		
Ceftiofur	6	<=0,25	1	100	0	0
Erythromycin	6	<=0,125	1	100	-	0
Klindamycin	6	<=0,125	8	83,3	-	16,7
Gentamicin	6	<=0,25	0,5	100	-	0
Trimethoprim/sulfamethoxazol	6	0,125	4	83,3	-	16,7
Enrofloxacin	6	<=0,06	0,25	100	-	0
Tetracyklin	6	4	32	33,3	-	66,7
Florfenikol	6	1	2	100	-	0
Rifampicin	6	<=0,03	0,5	83,3	0	16,7
Cefoxitin	6	<=4	<=4	100	-	0
Oxacilin	6	<=0,25	<=0,25	100	-	0

4.3.3 Fenotypové vlastnosti izolátů z chovů hrabavé drůbeže

Výsledky fenotypových vlastností izolátů z chovů hrabavé drůbeže jsou uvedeny v tabulkách č. 22 – 28.

Tabulka č. 22: Výsledky fenotypových vlastností izolátů *Escherichia coli* v roce 2025

ANTIMIKROBIKUM	počet izolátů	MIC ⁵⁰ mg/L	MIC ⁹⁰ mg/L	C (%)	I (%)	R (%)
Ampicilin	93	4	>64	57	0	43
Cefotaxim	93	<=0,125	<=0,125	98,9	-	1,1
Ceftiofur	93	0,5	1	100	0	0
Cefalotin	93	16	32	33,3	53,8	12,9
Cefchinom	93	<=1	<=1	100	0	0
Tetracyklin	93	1	>64	81,7	0	18,3
Enrofloxacin	93	0,5	>4	41,9	29,1	29
Florfenikol	93	8	8	90,3	7,5	2,2
Trimethoprim/sulfamethoxazol	93	<=0,25	>32	84,9	-	15,1
Kolistin	93	<=1	<=1	100	-	0
Marbofloxacin	93	<=0,5	>4	72	1,1	26,9
Apramycin	93	<=8	16	98,9	-	1,1
Doxycyclin	93	<=2	16	81,7	2,2	16,1
Gentamicin	93	1	2	97,8	0	2,2
Amoxicilin/klavulanová kyselina	93	4	8	92,5	3,2	4,3

Tabulka č. 23: Výsledky fenotypových vlastností izolátů *Enterococcus faecalis* v roce 2025

ANTIMIKROBIKUM	počet izolátů	MIC ⁵⁰ mg/L	MIC ⁹⁰ mg/L	C (%)	I (%)	R (%)
Penicilin	74	4	4	100	-	-
Ampicilin	74	4	4	100	-	0
Ceftiofur	74	16	>32	nehodnoceno		
Erythromycin	74	1	16	32,4	56,8	10,8
Klindamycin	74	16	>16	nehodnoceno		
Gentamicin	74	<=128	128	100	-	0
Trimethoprim/sulfamethoxazol	74	<=0,03	<=0,03	nehodnoceno		
Enrofloxacin	74	0,5	1	9,5	74,3	16,2
Tetracyklin	74	<=0,25	>32	54,1	1,3	44,6
Florfenikol	74	2	2	97,3	-	2,7
Rifampicin	74	1	2	62,2	33,7	4,1
Cefoxitin	74	>16	>16	nehodnoceno		
Oxacilin	74	>2	>2	nehodnoceno		

Tabulka č. 24: Výsledky fenotypových vlastností izolátů *Enterococcus faecium* v roce 2025

ANTIMIKROBIKUM	počet izolátů	MIC ⁵⁰ mg/L	MIC ⁹⁰ mg/L	C (%)	I (%)	R (%)
Penicilin	24	2	8	100	-	-
Ampicilin	24	2	4	95,8	-	4,2
Ceftiofur	24	0,5	>32	nehodnoceno		
Erythromycin	24	1	4	41,7	54,1	4,2
Klindamycin	24	1	8	nehodnoceno		
Gentamicin	24	<=128	<=128	95,8	-	4,2
Trimethoprim/sulfamethoxazol	24	<=0,03	<=0,03	nehodnoceno		
Enrofloxacin	24	0,5	4	33,3	16,7	50
Tetracyklin	24	<=0,25	>32	79,2	4,1	16,7
Florfenikol	24	2	4	100	-	0
Rifampicin	24	1	4	58,3	12,5	29,2
Cefoxitin	24	>16	>16	nehodnoceno		
Oxacilin	24	>2	>2	nehodnoceno		

Tabulka č. 25: Výsledky fenotypových vlastností izolátů *Enterococcus gallinarum* v roce 2025

ANTIMIKROBIKUM	počet izolátů	MIC ⁵⁰ mg/L	MIC ⁹⁰ mg/L	C (%)	I (%)	R (%)
Penicilin	1	0,25	0,25	100	-	-
Ampicilin	1	1	1	100	-	0
Ceftiofur	1	4	4	nehodnoceno		
Erythromycin	1	0,5	0,5	100	0	0
Klindamycin	1	8	8	nehodnoceno		
Gentamicin	1	<=128	<=128	100	-	0
Trimethoprim/sulfamethoxazol	1	<=0,03	<=0,03	nehodnoceno		
Enrofloxacin	1	0,5	0,5	0	100	0
Tetracyklin	1	16	16	0	0	100
Florfenikol	1	1	1	100	-	0
Rifampicin	1	2	2	0	100	0
Cefoxitin	1	>16	>16	nehodnoceno		
Oxacilin	1	<=0,25	<=0,25	nehodnoceno		

*vzhledem jen k jednomu testovanému kmeni nejsou výsledky dostatečně reprezentativní

Tabulka č. 26: Výsledky fenotypových vlastností izolátů *Enterococcus hirae* v roce 2025

ANTIMIKROBIKUM	počet izolátů	MIC ⁵⁰ mg/L	MIC ⁹⁰ mg/L	C (%)	I (%)	R (%)
Penicilin	3	8	8	100	-	-
Ampicilin	3	8	8	33,3	-	66,7
Ceftiofur	3	<=0,25	1	nehodnoceno		
Erythromycin	3	0,25	0,5	100	0	0
Klindamycin	3	8	16	nehodnoceno		
Gentamicin	3	<=128	<=128	100	-	0
Trimethoprim/sulfamethoxazol	3	<=0,03	<=0,03	nehodnoceno		
Enrofloxacin	3	0,125	4	66,7	0	33,3
Tetracyklin	3	<=0,25	0,5	100	0	0
Florfenikol	3	<=0,5	2	100	-	0
Rifampicin	3	0,06	0,06	100	0	0
Cefoxitin	3	16	>16	nehodnoceno		
Oxacilin	3	1	>2	nehodnoceno		

Tabulka č. 27: Výsledky fenotypových vlastností izolátů *Staphylococcus aureus* v roce 2025

ANTIMIKROBIKUM	počet izolátů	MIC ⁵⁰ mg/L	MIC ⁹⁰ mg/L	C (%)	I (%)	R (%)
Penicilin	7	<=0,06	4	71,4	-	28,6
Ampicilin	7	0,5	4	nehodnoceno		
Ceftiofur	7	0,5	8	85,7	0	14,3
Erythromycin	7	0,25	1	100	-	0
Klindamycin	7	<=0,125	8	85,7	-	14,3
Gentamicin	7	0,5	8	85,7	-	14,3
Trimethoprim/sulfamethoxazol	7	0,06	0,06	100	-	0
Enrofloxacin	7	0,125	1	100	-	0
Tetracyklin	7	<=0,25	0,5	100	-	0
Florfenikol	7	2	4	100	-	0
Rifampicin	7	<=0,03	1	85,7	0	14,3
Cefoxitin	7	<=4	>16	85,7	-	14,3
Oxacilin	7	0,5	>2	85,7	14,3	-

Tabulka č. 28: Výsledky fenotypových vlastností izolátů *Pasteurella multocida* v roce 2025

ANTIMIKROBIKUM	počet izolátů	MIC ⁵⁰ mg/L	MIC ⁹⁰ mg/L	C (%)	I (%)	R (%)
Penicilin	1	<=0,06	<=0,06	100	-	0
Ampicilin	1	0,5	0,5	100	0	0
Ceftiofur	1	<=0,125	<=0,125	nehodnoceno		
Tulathromycin	1	<=1	<=1	nehodnoceno		
Tilmikosin	1	8	8	100	-	0
Tiamulin	1	16	16	0	100	0
Tetracyklin	1	<=0,5	<=0,5	100	0	0
Enrofloxacin	1	<=0,06	<=0,06	100	0	0
Florfenikol	1	0,5	0,5	100	0	0
Spektinomycin	1	<=16	<=16	100	0	0
Doxycyclin	1	<=0,5	<=0,5	100	-	0
Tildipirosin	1	4	4	nehodnoceno		
Gamithromycin	1	1	1	nehodnoceno		

*vzhledem jen k jednomu testovanému kmeni nejsou výsledky dostatečně reprezentativní

Vysvětlivky k uvedeným tabulkám:

- ve sloupcích C (%), I (%), R (%) je v daném řádku napsáno nehodnoceno, pokud nejsou vůbec stanoveny breakpointy
- ve sloupci I (%) je řádek proškrtnut, což znamená, že pro toto antimikrobikum není stanoven breakpoint pro intermediární hodnotu citlivosti.

4.4 Rezistentní kmeny

Výsledky MIC byly využity pro další laboratorní diagnostiku možných typů rezistencí.

Konkrétně pro detekci rezistence k **cefoxitinu** – *Staphylococcus aureus*, rezistence k **cefotaximu** – *Escherichia coli*, *Klebsiella sp.*, *Raoultella sp.* a rezistence ke **kolistinu** u vybraných Enterobacterales.

Fenotypovým i genotypovým určením byly prokázány kmeny MRSA (Methicilin Rezistentní *Staphylococcus aureus*). ESBL (Extendend Spectrum Beta-Laktamase) a kmeny produkující beta-laktamázy typu AmpC byly zjištěny podle rezistence k cefotaximu fenotypovými testy (MIC) a rezistence ke kolistinu byla znovu ověřena jiným fenotypovým testem (MIC).

4.4.1 *Staphylococcus aureus* - MRSA

Staphylococcus aureus, včetně MRSA, může kolonizovat a infikovat širokou škálu hostitelských druhů včetně hospodářských zvířat. Z hlediska ekonomického dopadu jsou zvláště významné mastitidy u mléčného skotu a záněty kloubů u drůbeže.

V roce 2025 bylo v SVÚ Jihlava, Olomouc a Praha izolováno v rámci NAP celkem 125 kmenů *Staphylococcus aureus*, z toho 7 kmenů bylo rezistentních k cefoxitinu (FOX), viz tabulka č. 29. Jejich rezistence byla pak začátkem roku 2026 v referenční laboratoři (RL) Jihlava prokázána fenotypovými testy a molekulárně biologickými metodami. Výsledky jsou uvedeny v tabulce č. 30.

Tabulka č. 29: Počty zjištěných rezistentních kmenů *Staphylococcus aureus* k cefoxitinu získaných v rámci NAP v roce 2025

rezistentní kmeny k FOX	počet rezistentních kmenů	% z celkového počtu SA
SVÚ Jihlava	4	3,2
SVÚ Olomouc	3	2,4
SVÚ Praha	0	0,0
celkem	7	5,6

Tabulka č. 30: Výsledky vyšetření - MIC k cefoxitinu (FOX), detekce proteinu PBP2', průkaz genů *mecA* a *mecC* detekující rezistenci SA a genu ST398 detekující původ SA ze zvířat (testováno konvenční metodou PCR v laboratoři molekulární biologie SVÚ Jihlava v roce 2026)

SVÚ	Pořadové číslo	Výsledek MIC k FOX mg/l	Detekce proteinu PBP2'	výsledek PCR	
Olomouc	1.	8	pozitivní	SANUC	pozitivní
				<i>mecA</i>	pozitivní
				<i>mecC</i>	negativní
				ST398	pozitivní
Olomouc	2.	16	pozitivní	SANUC	pozitivní
				<i>mecA</i>	pozitivní
				<i>mecC</i>	negativní
				ST398	pozitivní
Olomouc	3.	16	pozitivní	SANUC	pozitivní
				<i>mecA</i>	pozitivní
				<i>mecC</i>	negativní
				ST398	pozitivní
Jihlava	4.	>16	negativní	SANUC	pozitivní
				<i>mecA</i>	negativní
				<i>mecC</i>	negativní
				ST398	negativní
Jihlava	5.	16	pozitivní	SANUC	pozitivní
				<i>mecA</i>	pozitivní
				<i>mecC</i>	negativní

				ST398	pozitivní
Jihlava	6.	8	pozitivní	SANUC	pozitivní
				mecA	pozitivní
				mecC	negativní
				ST398	pozitivní
Jihlava	7.	>16	pozitivní	SANUC	pozitivní
				mecA	pozitivní
				mecC	negativní
				ST398	pozitivní

Na základě výsledků MIC byly kmeny *S. aureus* testovány také metodou PCR. Z výše uvedených výsledků je zřejmé, že **všech 7 kmenů** *Staphylococcus aureus* bylo rezistentních k cefoxitinu, avšak PCR metodou bylo potvrzeno jako **methicilin rezistentní *Staphylococcus aureus*** pouze 6 kmenů. Gen *mecA* kóduje rezistenci na methicilin a gen ST398 potvrzuje původ kmene ze zvířecí populace.

Současně byly kmeny znovu testovány fenotypově. Hodnotila se schopnost růstu na selektivním chromogenním agaru (Brilliance MRSA 2 agar, Oxoid) a detekce proteinu PBP2' (penicillin-binding protein 2), testovaná soupravou MAST®ALEX MRSA od firmy Mast Group Ltd., UK.

Kmeny MRSA byly izolovány 4x z mastitidního mléka, 2x z bakteriálních kultur a 1x z orgánů drůbeže. V tomto případě se izolace *S. aureus* jevila k cefoxitinu rezistentní, nicméně po retestaci výše zmíněnými metodami se jako MRSA neprokázala. Vzorky pocházely 2x z Olomouckého kraje, 2x z Kraje Vysočina, 1x z Jihomoravského kraje, 1x z Jihočeského kraje a 1x ze Zlínského kraje.

4.4.2 Gramnegativní bakterie

4.4.2.1. Rezistence k cefotaximu

β -laktamázy (ESBL, AmpC a další) jsou enzymy produkované některými enterobakteriemi (především *Escherichia coli* a *Klebsiella pneumoniae*). Štěpí antibiotika s betalaktamovou strukturou (např. peniciliny, monobaktamy, cefalosporiny, karbapenemy) a jsou jedním z mechanismů rezistence na β -laktamová antibiotika. Masivní používání antimikrobiálních látek a nevhodné použití cefalosporinů má za následek neustále se zvyšující výskyt rezistentních kmenů.

Na základě výsledků citlivosti k cefotaximu (CTX) byly vybrány rezistentní kmeny. U všech těchto kmenů byl testován jejich růst na selektivním chromogenním agaru (Brilliance ESBL agar, Oxoid) a následně byly testovány v RL diskovou difuzní metodou disky detekujícími širokospektré β -laktamázy (ESBL = Extended Spectrum Beta-Lactamase) a také β -laktamázy typu AmpC (použitím soupravy MASTDISCS® *Combi* AmpC and ESBL Detection Discs, Mast Group Ltd., UK).

Escherichia coli

V rámci NAP bylo v roce 2025 izolováno celkem 607 kmenů *Escherichia coli*, z tohoto počtu jich bylo 108 rezistentních k CTX. Po retestaci využitím MIC CTX stripu (MIC CTX od firmy Diagnostics s.r.o.) vyšlo rezistentních k CTX 42 kmenů (viz tabulka č. 31). Tato rezistence byla pak potvrzena a upřesněna dalšími fenotypovými metodami (tabulka č. 32).

Tabulka č. 31: Počty zjištěných rezistentních kmenů *Escherichia coli* k CTX získaných v rámci NAP v roce 2025

rezistentní kmeny k CTX	počet rezistentních kmenů	% z celkového počtu <i>E. coli</i>
SVÚ Jihlava	5	0,8
SVÚ Olomouc	7	1,2
SVÚ Praha	30	4,9
celkem	42	6,9

Tabulka č. 32: Výsledky vyšetření fenotypu kmenů *Escherichia coli*

SVÚ	počet ESBL	počet AmpC
Jihlava	2	3
Olomouc	6	1
Praha	19	0
celkem	27	4

Vytipované CTX rezistentní kmeny byly pomocí disků detekující AmpC a širokospektré β -laktamázy fenotypově určeny ve dvaceti sedmi případech jako ESBL a ve čtyřech jako AmpC. Celkové procento rezistentních kmenů *Escherichia coli* oproti loňskému roku vzrostlo o 2,1 %.

Původ rezistentních kmenů *Escherichia coli*:

ESBL pozitivní kmeny byly izolovány 11x z rektálního výtěru telat, 4x z rektálního výtěru selat, 1x z rektálního výtěru prasete, 2x z kadáverů telat, 1x z mléka, 3x z jater telat a 4x z trusu telat, 1x z orgánů prasete. Tyto vzorky pocházely 6x z Královéhradeckého kraje, 5x z Olomouckého kraje, 5x ze Středočeského kraje, 5x z Plzeňského kraje, 2x z Libereckého kraje, 1x z Ústeckého kraje, 1x ze Zlínského kraje, 1x z Jihomoravského kraje a 1x z Jihočeského kraje.

AmpC pozitivní kmeny byly izolovány 1x z rektálního výtěru telete, 1x z orgánů kuřete, 1x z orgánů selete a 1x z mléka. Vzorky pocházely 1x z Pardubického, 1x z Olomouckého, 1x ze Zlínského a 1x z Kraje Vysočina.

4.4.2.2. Rezistence ke kolistinu

V roce 2025 jsme také po dlouhé době zaznamenali rezistentní kmeny *Escherichia coli* a *Klebsiella* spp. ke kolistinu.

Dříve se kolistin běžně podával ve formě prášku nebo perorálního roztoku za účelem prevence infekčních onemocnění u drůbeže a prasat i k podpoře růstu hospodářských zvířat. V současné době se ke kolistinu přistupuje jako k antibiotiku poslední volby i vzhledem k tomu, že byl zjištěn přenos kolistin rezistentních kmenů ze zvířat na člověka.

V naší laboratoři jsme provedli retestaci kmenů rezistentních ke kolistinu a to opětovným testováním MIC, tentokrát za použití stripů s konkrétním antibiotikem (MIC COL od firmy Diagnostics s.r.o.). Z deseti vytipovaných kmenů se rezistentní na kolistin pomocí COL stripů prokázaly tři – dva kmeny *Escherichia coli* a jeden kmen *Klebsiella pneumoniae*. Dle odborné literatury může být ztráta rezistence ke kolistinu způsobena mimo jiné i skladováním izolátů při teplotě -80 °C po dobu několika měsíců.

Kolistin rezistentní kmeny *Escherichia coli* (2) byly izolovány 1x z mléka a 1x z trusu telete. Pocházely 1x z Královéhradeckého kraje a 1x z Plzeňského kraje.

Kolistin rezistentní kmen *Klebsiella pneumoniae* (1) byl izolován 1x z mléka z Plzeňského kraje.

4.5 Zastoupení rezistentních kmenů u veterinárně významných patogenů

Procenta rezistentních kmenů k 3 – 10 resp. k 11 ATB zjištěná v roce 2025 u jednotlivých sledovaných skupin hospodářských zvířat jsou znázorněná v tabulkách č. 33 – 36.

Tabulka č. 33: Zastoupení rezistencí u původců detekovaných v chovech skotu v roce 2025

REZISTENCE NA POČET ANTIBIOTIK V PROCENTECH									
PŮVODEM ZE SKOTU	3 ATB	4 ATB	5 ATB	6 ATB	7 ATB	8 ATB	9 ATB	10 ATB	11 ATB
<i>Escherichia coli</i>	13,3	7,2	5,7	3,4	4,2	4,9	3,8	1,1	1,9
<i>Pasteurella multocida</i>	7,7			7,7					
<i>Mannheimia haemolytica</i>	15,8	15,8							

Tabulka č. 34: Zastoupení rezistencí u původců detekovaných v chovech skotu z mastitid v roce 2025

REZISTENCE NA POČET ANTIBIOTIK V PROCENTECH								
PŮVODEM Z MASTITID	3 ATB	4 ATB	5 ATB	6 ATB	7 ATB	8 ATB	9 ATB	10 ATB
<i>Escherichia coli</i>	2,7		0,7	1,4				
<i>Klebsiella pneumoniae</i>	3,1					1,6		
<i>Klebsiella oxytoca</i>	5,7		2,9					
<i>Staphylococcus aureus</i>	1,7	2,6	3,4					
<i>Streptococcus uberis</i>	3,8	0,3		0,2				
<i>Streptococcus dysgalactiae</i>		1,2						

Tabulka č. 35: Zastoupení rezistencí u původců detekovaných v chovech prasat v roce 2025

REZISTENCE NA POČET ANTIBIOTIK V PROCENTECH								
PŮVODEM Z PRASAT	3 ATB	4 ATB	5 ATB	6 ATB	7 ATB	8 ATB	9 ATB	10 ATB
<i>Escherichia coli</i>	14,3	13,3	2,9	2,9	2,9	1	1,9	1
<i>Staphylococcus hyicus</i>		16,7						

Tabulka č. 36: Zastoupení rezistencí u původců detekovaných v chovech drůbeže v roce 2025

REZISTENCE NA POČET ANTIBIOTIK V PROCENTECH								
PŮVODEM Z DRŮBEŽE	3 ATB	4 ATB	5 ATB	6 ATB	7 ATB	8 ATB	9 ATB	10 ATB
<i>Escherichia coli</i>	10,8	3,2	3,2	1,1	5,4	2,2		
<i>Enterococcus spp.</i>	5,9	1						
<i>Staphylococcus aureus</i>				14,3				

5. Závěr

V rámci Národního antibiotického programu (NAP) se v roce 2025 podařilo vyšetřit přes 1720 kmenů vybraných veterinárně významných patogenů skotu, prasat a kura domácího. V porovnání s rokem 2024 je to nárůst o více než 220 kmenů.

Veterinární lékaři a chovatelé měli v roce 2025 možnost využít zdarma nejen stanovení citlivosti k ATM, ale i státem hrazenou primokultivaci a typizaci u vybraných veterinárně významných patogenů (VVP) skotu, prasat a drůbeže.

Zpráva obsahuje celkem 21 grafů, ze kterých lze vyčíst procentuální zastoupení rezistentních, intermediárních a citlivých kmenů vybraných patogenů a 36 tabulek s výsledky fenotypových vlastností izolátů, výsledky vyšetření rezistence k cefoxitinu a cefotaximu i tabulky s procenty zastoupení tzv. multirezistentních kmenů u jednotlivých kategorií.

V roce 2025 byla potvrzena rezistence typu MRSA u *Staphylococcus aureus* a rezistence typu ESBL a AmpC u *Escherichia coli*, které byly určeny fenotypově, v případě MRSA i genotypově. Zaznamenali jsme také rezistenci ke kolistinu u *Escherichia coli* a *Klebsiella pneumoniae*.

Poděkování

Za realizaci tohoto programu náleží velké poděkování všem terénním veterinárním lékařům a chovatelům zvířat, kteří se do programu zapojili a dále všem, kteří program odborně i technicky vedli a podpořili, zejména:

Zástupcům MZe ČR včetně zástupců chovatelských svazů prasat, drůbeže, skotu

MVDr. Petru ŠATRÁNOVI, Ph.D. – SVS ČR

MVDr. Anetě PIERZYNOVÉ, Ph.D. – SVS ČR

MVDr. Tomáši JAROSILOVI – SVS ČR

MVDr. Kateřině NEDBALCOVÉ, Ph.D. – VÚVeL

Mgr. Lucii POKLUDOVÉ, Ph.D. – ÚSKVBL

MVDr. Tomáši ČERNÉMU – SVÚ Praha

doc. MVDr. Janu BARDOŇOVI, Ph.D., MBA – SVÚ OLOMOUC

MVDr. Pavle MATĚJKOVÉ – RL-antibiotické centrum pro veterinární klinickou praxi SVÚ Jihlava

pracovníkům laboratoří bakteriologie SVÚ a pracovníkům molekulární biologie SVÚ Jihlava

pracovníkům IT oddělení a všem dalším spolupracovníkům, kteří se na projektu podíleli

Zpracovali

RL - antibiotické centrum pro veterinární klinickou praxi v SVÚ Jihlava

Mgr. Lucie Horká

MVDr. Pavla Matějková

MVDr. Kateřina Bednářová